

DZIENNIK LUDOWY

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

REDAKTOR NACZELNY: ARTUR HAUSNER. — Redakcja i Administracja: Lwów, Sykstuska 21. — Telefon Nr. 24. — Czek P. K. O. Nr. 142.176.

CENA PRENUMERATY:

We Lwowie miesięcznie zł. 5.—
z dostawą do domu . . . 5.50
na prowincji . . . 5.50
za granicą . . . 8.—

25

groszy

Ceny ogłoszeń: Za 1 m/m 1 szp. na 1 str. 80 gr., w tekście 70 gr., w rubr. „Nadesłane” 40 gr., zwyczaj. ogł. (1 szp. szer. 37 m/m) 15 gr., drobne za słowo 10 gr., dla posz. pracy bezpl. — Cała 1-sza strona pod nagł. zł. 1000.—, w tekście cała str. 700.— zł., ostatnia strona 500.— zł., zamiejscowe o 25% drożej.

Najtańsze źródło zakupu

szkła, porcelany, kryształów oraz
lamp elektrycznych wyłącznie
w hurtowni firmy

Sobel i Landau
Lwów, Kazimierzowska 17.

Uwaga na adres i Nr. domu.
O liczne odwiedziny uprasza.

Znowu ponad 2000 robotników znajdzie się na bruku!

Marksizm a „niecierpliwość rewolucyjna” W przededniu Kongresu partyjnego

Z okazji 40-lecia istnienia socjalistycznego pisma „Rheinische Zeitung” w Kolonii — a więc w mieście gdzie Karol Marks założył w r. 1848 organ „Neue Rheinische Zeitung” z którym związane są początki marksizmu — wielki weteran socjalizmu, Karol Kautsky, przesłał dziennikowi kolońskiemu artykuł pt. „Puścizna Karola Marksa”. Przewodnie myśli tego artykułu ze względu na bezpośrednią aktualność poruszanego tematu zamieszczamy poniżej w streszczeniu.

W czasie, kiedy Marks w swym „Manifestie komunistycznym” stwarzał teoretyczne podstawy dla proletariackiej walki klasowej, nie było jeszcze partii socjalno-demokratycznej. „Komuniści” Marks i Engels

nie mieli nic wspólnego z tem, co się dzisiaj nazywa komunizmem.

Świadczy o tem choćby ten fakt, że organ ich, pierwszy marksowski dziennik, pod głównym tytułem miał wielki podtytuł: **Organ demokracji.**

Teoretyczna podstawa, na której się pismo to opierało, jest w istocie swej tasma, co obecnie. „W istocie” ale nie w szczegółach. Już w r. 1872 Marks i Engels oświadczyli, że wobec zmian i doświadczeń roku 1848 (rewolucyjnych wstrząśnień w Europie — red.) wiele z pośród też jest przestarzałych, a wiele trzeba ująć inaczej.

Wielcy nauczyciele, Marks i Engels wyrażali poprzednio przekonanie, że rewolucja proletariacka będzie bezpośrednim następstwem rewolucji burżuazyjnej. To się nie stało — i to powolne tempo rozwoju wywołało gwałtowną opozycję poszczególnych grup przeciw obu wodom, którzy na podstawie doświadczeń doszli do zrozumienia, że rewolucji nie można wywołać w każdej dowolnej chwili — że podobna próba skończyć się musi klęską. Już w r. 1850 musiał Marks w „Związku komunistycznym” staczać ciężką walkę z tymi członkami, którzy głosili: „Albo musimy natychmiast objąć władzę, albo — możemy się spać położyć”.

Rewolucja proletariatu, na którą z takim utęsknieniem czekali Marks i Engels, nie przyszła. Po r. 1898, po wielkim zawodzie, począł Marks rozwijać tezy polityki socjalistycznej, która odąd określa się nazwą „marksizmu”. Stała się ona polityką socjalistycznej Międzynarodówki. Wysuwając wysokie cele wyzwolenia człowieka i trwając przy nich niezłomnie, ale umiennie równocześnie zdawać sobie bez złudzeń sprawę z możliwości.

Przyszła rzeź ludów — wojna światowa. Rewolucja polityczna i ekonomiczna

Fundamentem państwa jest prawo Dyktatura prowadzi do anarchii.

Odpowiedź prof. Starzyńskiego na ankietę konstytucyjną.

WARSZAWA, 22 maja (Tel. wł.). Profesor uniwersytetu lwowskiego Stanisław Starzyński nadesłał odpowiedź na ankietę konstytucyjną.

Prof. Starzyński nie uważa za stosowne wprowadzenie do konstytucji instytucji abolicji, tj. prawa prezydenta do umarzania spraw sądowych.

Odpowiedzialność rządu wobec prezydenta, zdaniem prof. Starzyńskiego, wyraża się przez to, że prezydent ma prawo każdego premiera i każdego ministra usunąć.

Akty władzy prezydenta niepokryte odpowiedzialnością ministrów, są niemożliwe w żadnym normalnym ustroju konstytucyjnym, nawet monarchicznym.

Prof. Starzyński nie zgadza się na to, aby możliwość pociągania do odpowiedzialności parlamentarnej ministrów istniała tylko raz na rok, przy generalnym sprawozdaniu.

Udzielanie zezwolenia na wypowiedzenie wojny należy do stałe istniejącej Rady Obrony Państwa.

Na zakończenie wypowiada prof. Starzyński uwagi ogólne.

Nadrzędność jest to najwyższy stopień władzy rozkazodawczej. W tem znaczeniu prezydent wedle już dzisiejszej kon-

stytucji jest nadrzędny. Jemu nikt niczego rozkazać nie może. — Nadrzędność jest wzmocniona prawem weta, prawem wydawania orędzi i wzmocnieniem wpływu na ministrów.

„Nie można jednak tej nadrzędności tak daleko posuwać, aby prezydent miał prawo rozstrzygać i zarządzać ściśle indywidualnie, bo wtedy wytworzyłaby się absolutystyczna dyktatura niezgodna z pojęciem republiki.”

Im większy jest zasięg władzy, tem większa jest konieczność współodpowiedzialności, bo tem szersze jest pole do nadużyć. Nie może mieć żaden naczelnik państwa większych atrybucyj, aniżeli król konstytucyjny.

Prezydent Rzeczypospolitej nie jest jedynym suwerenem w Polsce, bo suwerenność tkwi w innych czynnikach.

a prezydent bierze wraz z nimi udział w wykonywaniu tej suwerenności.

Zastrzega się, że wszystkie swe propozycje uważa za

rewizję konstytucji, a nie za przebudowę ustroju.

Nie chce wchodzić w ślady tych, którzy żądają przebudowy, pojmując je jako wstrząśnięcie podstawami ustroju.

Pod koniec poświęca prof. Starzyński kilka uwag dyktaturze.

Dyktatura może być milcząco tolerowana o tyle, o ile ona spowodowana jest rzeczywistą koniecznością państwową, a nie urojeniem, o ile okupuje swe istnienie koniecznościami i dąży gorliwie i szybko do normalizacji stosunków, a nie do stabilizacji siebie samej.

Długie trwanie dyktatury nie wykazujące dążeń do autoliquidacji i do przywrócenia normalnego ustroju musi się stać ruiną władzy tj. anarchją, a anarchją jest ruina państwa.

Fundamentem państwa jest prawo. Jeżeli te fundamenty się skruszą lub załamają, dochodzimy do stanu, który znany filozof Hobbess określił słowami: *bellum omnium contra omnes* (wojna wszystkich przeciw wszystkim), a od tego uchowaj nas Boże.

447

wantur nie dochodzą do władzy. Ale osiąga ją to, że ci, których uwiedli, albo „kładą się spać”, albo przyłączają się do innych awanturników, z tym samym tupetem oblicujących „objęcie władzy” — stają się faszystami.

Tak komuniści przygotowują drogi dla faszystów.

Zyjemy obecnie w ciężkiej, bardzo ciężkiej dobie. Ale i wielki twórca socjalizmu, Marks, stanął też przed ogromnymi trudnościami. Widział, że reakcja triumfuje i że jego własni towarzysze zwracają się przeciw niemu. Mimo to nie zwątpił ani na chwilę.

W obecnym czasie socjalna demokracja okazała się na tyle silna, że nie zezwała na wszechwładztwo reakcji — a masy proletariatu, zwłaszcza masy wyszkolone i zorganizowane, o które przedewszystkiem chodzi, pozostały jej wierne.

Karol Kautsky.

—o—

I znów w kawiarni „LOUVRE” zmiana repertuaru zdumiewa publiczność.

IRA ARI, — oraz TRIO ASERVART
niezrównani w swych produkcjach — Rewja
Sketsche — Farsy.

TOREBKI I PARASOLKI poleca najtaniej w wielkim wyborze „NOBLESSE” Jagiellońska 11 a. Tel. 41-69. Uwaga na firmę i Nr. domu.

Losowanie nagród „konkursu sportowego”.

Wczoraj wieczór w sali OKR. PPS. przy ul. Rutowskiego przy udziale czytelników „Dziennika Ludowego” odbyło się losowanie nagród „Konkursu sportowo-zabawowego”.

Wśród „szczęśliwych” znajdują się nasi prenumeratorki ze Lwowa Borysławia, Drohobycza, Nadwórnej i Stanisławowa.

Szczegółowy wykaz losowania ukaże się w jutrzejszym numerze naszego dziennika.

Centralizacja Związków Zawod. pracowników umysłowych.

WARSZAWA, 22. 5. (PAT). Prasa donosi, że wczoraj odbyła się konferencja central. zawodowego ruchu pracowników umysłowych przy udziale upoważnionych przedstawicieli. Delegaci postanowili powołać do życia naczelną zawodową Radę pracowników, jako centralę central. zw. zawod. pracowników umysłowych. Termin podpisania umowy połączeniowej ustalono na dzień 10 czerwca br. W skład naczelnej zawodowej Rady pracowniczej wchodzić będą delegaci 175.000 zorganizowanych pracowników umysłowych a po wstąpieniu centralnej organizacji Z. Z. U. P. liczba pracowników wzrośnie do 200 tysięcy, przedstawiając pod względem cyfrowym drugą na świecie organizację pracowników umysłowych.

Tragedja robotnika.

WARSZAWA, 22 maja (Tel. wł.). Dzisiejszy „Ekspress poranny” donosi z Berlina:

Starosta powiatowy w Helmsted wystąpił do władz polskich z wnioskiem o wysłanie z powrotem do Polski rodzin 54 robotników, obywateli polskich, zwolnionych z pracy w kamieniołomach w Velpke. Chodzi ogółem o 139 dusz, które znalazły się na bruku po 11—17 latach pracy.

Rząd polski postanowił ułatwić powrót wyrugowanym, a natomiast w drodze retorsji cofnął pozwolenia na pobyt odpowiedniej liczbie obywateli niemieckich, osiadłych w woj. pomorskiem.

HENDERSON PREZESEM KONFERENCJI ROZBROJENIOWEJ.

GENEWA, 22. 5. (PAT). Na wstępie wczorajszego posiedzenia komitetu Rady Ligi Narodów min. Artur Henderson oświadczył, że rząd W. Brytanii zgadza się, aby on przyjął prezesurę międzynarodowej konferencji rozbrojeniowej. Oświadczenie Hendersona Rada Ligi Narodów przyjęła z zadowoleniem do wiadomości.

STREJK KIN W WARSZAWIE.

WARSZAWA, 22 maja (Tel. wł.). Wczoraj walne zgromadzenie właścicieli kin warszawskich uchwaliło jednogłośnie proklamować strejk wszystkich kin warszawskich, począwszy od dnia 1 czerwca br. Kinoteatry mają być zamknięte aż do chwili uzyskania obniżenia ciężarów podatkowych.

Obecny na zebraniu przedstawiciel związku przedstawiciel przemysłu filmowego zaznaczył, że związek w całości solidaryzuje się z kinoteatrami i tym, którzy ewentualnie wyłamałby się z solidarności strejku odmówi dostarczenia filmów.

KRADZIEŻ WORKA DJAMENTÓW.

KAPETOWN, 22. 5. (PAT). Donoszą z Springbok, że ubiegłej nocy włamano się do urzędu pocztowego w Bitter Fontaine i skradziono worek pocztowy z djamentami wartości 50 do 60.000 funtów.

TRAGICZNY ZGON WYBITNEGO WYNALAZCY.

FILADELFIA, 22. 5. (PAT). Chase Vaweur, który dokonał przeszło 200 wynalazków w dziedzinie radiotelegrafii i elektrotechniki zginął wczoraj wskutek wybuchu, jaki nastąpił w jego laboratorium. Zona Vaweur'a pragnąca go uratować odniosła silne poparzenie rąk.

9 KOMUNISTÓW UCIEKŁO Z WIĘZIENIA.

ATENY, 22. 5. (PAT). Opinia publiczna jest poruszona wiadomością prasy o ucieczce z więzienia 9 znanych komunistów, którzy dzięki pomocy poselstwa sowieckiego zdolali odpłynąć na pokładzie parowca sowieckiego Iljicz.

Sanacyjne „zwycięstwa”

Wczorajsze „Słowo Polskie” proklamowało pod wielkimi tytułami „Klęskę P. P. C. K. W. w Zagłębiu naftowym” i „zwycięstwo” posła z BB Dabulewicza na wiecu pracowników umysłowych we Lwowie w sprawie obniżki płac.

W sprawie owej „klęski” w nacięciu sanacja za żadną cenę nie chciała dopuścić do plebiscytu, zastrzeżonego umową i usiłowała utrzymać obecny stan rozdźwięku funduszy na budowę domów. — Jeżeli miałby się odbyć plebiscyt, z całą bezczelnością żądała „demokratka” Perausowa, aby głosowanie było jawne, gdyż tylko przez sterylizowanie robotników spodziewają się sanatorzy uzyskać trochę głosów.

Ponieważ pracodawcy naftowi ulegali zachciankom sanacyjnym, związki zawodowe zagroziły strajkiem i już wybuch strajku proklamowały.

Pod groźbą strajku wymuszono wyznaczenie terminu plebiscytu. Na czym polega zwycięstwo sanacji, która do plebiscytu nie chciała dopuścić?

Frakcja „rewolucyjna” boi się plebiscytu jak djabeł wody święconej, bo przefrymarczyła pobrane na budowę domów pieniądze. Stąd strach przed sądem robotników.

A drugie „zwycięstwo” pos. Dabule-

wicza polega na tem, że zgromadzenie pracowników umysłowych, o nastroju wroгим sanacji uchwaliło rezolucję:

„Zgromadzeni protestują przeciw zainicjowanej przez rząd, a naśladowanej na szeroką miarę w handlu i przemyśle obniżce płac...”

„Zgromadzeni domagają się od rządu, by przywrócił cofnięty dodatek tej najbardziej ofiarnej klasy społecznej, a nowych źródeł dochodów szukał w opodatkowaniu wielkich majątków, nadmiernych zysków kapitału, bajorńskich płac dyrektorów, luksusowych mieszkań, wykwinnych barów i t. d.

„Zgromadzeni zwracają uwagę czynników rządzących na groźne rozmiary klęski bezrobocia, na konieczność uruchomienia prac inwestycyjnych, zwiększenie pomocy dla bezrobotnych, domagają się przywrócenia samorządu w instytucjach ubezpieczeniowych...”

Na czem polega „zwycięstwo” sanacji i posła Dabulewicza, który w Sejmie głosował za obniżką płac i popiera rząd, do którego pracownicy umysłowi mają słuszenie i tak dużo wielkich pretensji. P. Dabulewicz próbował bujać zgromadzonych na wiecu, ale trafił na bardzo niewdzięcznych słuchaczy. Takich zwycięstw życzymy sanacji jak najwięcej.

Wysoki Komisarz Ligi Narodów w Gdańsku podał się do dymisji.

WARSZAWA, 22 maja (Tel. wł.). Z Genewy donoszą, że Wysoki Komisarz Ligi Narodów w Gdańsku Grawina wystosował na ręce sekretarza Ligi Narodów sir Drummonda pismo, w którym zawi-

damia, iż wobec stanowiska zajętego przez władze w m. Gdańska nie widzi możliwości dalszego pozostawania na stanowisku Wysokiego Komisarza Ligi Narodów w tem mieście.

Znowu ponad 2000 robotników znajdzie się na bruku!

WARSZAWA, 22. maja. (Tel. wł.). Z dniem 6 czerwca b. r. zostanie przeprowadzona redukcja w zakładach przem-

słowych Scheiblera i Grohmana oraz w zakładach Geyera. Przewidziana jest redukcja 2.450 osób.

Zamach morderczy i samobójstwo.

W Warszawie przy ul. Żelaznej pod l. 50 wczoraj wieczór zdarzył się krwawy dramat na tle zawiedzionej miłości.

Do mieszkania Skopczyńskich przyszedł narzeczony ich córki Heleny 24-letni Stefan Karzewski zofer. Między narzeczonymi od pewnego czasu trwały nieporozumienia. Karzewski natychmiast po przybyciu do mieszkania zawołał: „Przyszedłem po ostatnie słowo”.

Nie otrzymawszy żadnej odpowiedzi, bityskawicznym ruchem dobył rewolweru i strzelił do narzeczonej. Ta w ostatniej chwili uchyliła się i w ten sposób uniknęła śmierci. Wśród o-

becnych w mieszkaniu powstał popłoch. Skopczyńska obawiając się dalszych strzałów wybiegła na balkon gdzie położyła się utając martwą. Szaleniec tymczasem dał jeszcze dwa strzały do matki i siostry swej narzeczonej. Obie kule chybiły.

Karzewski wybiegł na balkon, gdzie zobaczył narzeczoną, leżącą bez ruchu — sądził, że już nie żyje. Wówczas skierował broń w swoją stronę i wyszczał w usta pozabawił się życia. Krwawy ten dramat wywołał niezwykle poruszenie w całej dzielnicy.

Tajne posiedzenie w Genewie w sprawie skargi ukr.

WARSZAWA, 22. maja. (Tel. wł.). Z Genewy donoszą: Dziś w godzinach popołudniowych rozpoczęło się posiedzenie „Komitetu trzech” dla rozpatrywania skar-

gi ukraińskiej oraz memorjału rządu polskiego w sprawie ukraińskiej. Posiedzenie ma charakter poufny.

Konferencja na Zamku

WARSZAWA, 22. maja. (Tel. wł.). Wczoraj o godzinie 12-tej w południe Pan Prezydent Rzpłtej przyjął na Zamku premyera Sławka, z którym odbył dwugodzinną konferencję w sprawie sytuacji politycznej.

Umorzenie sprawy Pórzyckiego.

WARSZAWA, 22. maja. (Tel. wł.). Sprawa głośnego niedawno postrzelenia Pórzyckiego, świadka w procesie Jagodzińskiego i Centrolewu, została umorzona z powodu niemożności wykrycia sprawców.

Major skazany za nadużycia.

WARSZAWA, 22. maja. (Tel. wł.). Przed Sądem Wojskowym odbyła się wczoraj rozprawa przeciw mjr. Błkowi oskarżonemu o nadużycia służbowe i sprzeniewierzenie 7 tysięcy złotych. Oskarżony został skazany na 3 mies. więzienia.

Wybory w Hiszpanii -- 28 czerwca.

MADRYT, 22. 5. (PAT). Na wczorajszym posiedzeniu Rady ministrów ustalono termin wyborów na 28 czerwca. Minister spraw wewn. w sprawozdaniu swym oświadczył, że sytuacja w kraju powraca do normy. Minister zaznaczył, że wobec kampanii prowadzonej przez elementy monarchistyczne będą zastosowane energiczne środki. Rada ministrów postanowiła powołać komisję dla zbadania kwestji reformy rolnej.

POGRZEB OFIAR STARCIA Z POLICJA.

WARSZAWA, 22 maja. (Tel. wł.). W Jaworznie panuje wielkie przygnębienie wskutek tragicznych zjść, jakie miały miejsce ub. wtorku. Dziś odbył się manifestacyjny pogrzeb 5 zabitych.

SMIERĆ ZASŁUŻONEGO.

WARSZAWA, 22 maja. (Tel. wł.). Z Chicago nadeszła żałobna wiadomość o zgonie tow. Wład. Kosteckiego, długoletniego członka P. P. S. w Stanach Zj.

Ważne dla Panów! PREZERWATYWA CZESKA

czysto jedwabna, najtrwalsza, najpewniejsza ze wszystkich, szczyt doskonałości doby obecnej. Tysiące uznań.

Jedynie tylko w Drogerji

M. BLEICH
Lwów, ul. Łyczakowska 15. — tel. 87-96

Nowe wybory do Sejmu w Płocku.

WARSZAWA, 22 maja (Tel. wł.). Termin wyborów do Sejmu w okręgu wyborczym nr. 9, obejmującym Płock, Sierpsk, Rypin i Płońsk, został wyznaczony na 21 czerwca br. Odpowiednie zarządzenie podpisał dziś min. Składkowski. Rozporządzenie ministra przewiduje, że wybory odbędą się z uwzględnieniem tych samych spisów wyborczych i tych samych zgłoszonych list wyborczych, co przy wyborach ostatnich, odbytych w dn. 16 listopada ub. r.

Oficerowie polskiej floty handlowej przeciw obniżce płac.

GDYNIA, 22. 5. (PAT). Oficerowie polskiej floty handlowej odmówili podpisania nowej umowy obniżającej płace o 10 proc. Wobec tego statki żeglugi polskiej „Poznań” i „Kraków” obsadzone zostały przez oficerów marynarki handlowej przydzielonych do służby lądowej.

Aresztowanie komunistów w Borysławiu.

BORYSŁAW, 22. 5. (PAT). Dnia 20 bm. zostali przytrzymani przez posterunek policji państwowej Jurko Sawczyk, Iwan Michał, Dmytro Petrow i Staśko Firman, wszyscy z Hubicze, pod zarzutem zbrodni zdrady stanu, której dopuścili się przez organizowanie jacejek komunistycznych na terenie wsi Hubicze. Aresztowani zostali oddani do Sądu okręgowego w Samborze, wraz z materiałem obciążającym w postaci transparentów, literatury nielegalnej i odezw komunistycznych, które zostały znalezione podczas rewizji u aresztowanych.

Strejk robotników naftowych w Rypnem

STANISŁAWÓW, 22. 5. (PAT). W Rypnem, pow. Dolina, wybuchł strejk robotników naftowych. Odbywają się tam zgromadzenia robotników, na które przy był delegat związku zawod. z Borysławia.

Złośliwość nie na miejscu.

Stosownie do postanowień traktatu wersalskiego Ministerstwo Pracy zwróciło się do Centr. Kom. Zw. Zawod., „jako najwybitniejszej organizacji w kraju” o wyznaczenie delegata robotniczego na XV konferencję międzynarodową pracy, podnosząc równocześnie, że pożądanym jest, aby utrzymać tę samą delegację, jaka brała udział w poprzedniej konferencji.

Komisja Centr. delegowała tow. Stańczyka, który i w ubiegłym roku reprezentował polską klasę pracującą. Tymczasem min. pracy mianował delegatem p. Grajka, przedstawiciela Zjedn. Zawodowego, które jest organizacją znacznie mniejszą i p. Grajek nie był na poprzedniej konferencji. Wbrew potrzebie, zrobiono na złość.

Niemiecki strejk szkolny

Pisma niemieckie donoszą, że w kilku gminach powiatu świeckiego (Pomorze) rodzice niemiecko-ewangelicy usunęli dzieci swoje od nauki religji ze względu na to, że udzielana ona jest niemieckim dzieciom w ludowych szkołach polskich prawie wyłącznie po polsku.

„Kattowitzer Ztg” pisze w tej sprawie: „Polacy, wspominając swe cierpienia pod panowaniem pruskim, wskazują zawsze na strajk szkolny dzieci we Wrześni. Inspektor szkolny w Świeciu, wydając zarządzenie, które doprowadziło do niemieckiego strajku szkolnego, nie oddał polskości dobrej usługi”.

SOJUSZ WYBORCZY SOCJALISTÓW Z REPUBLIKANAMI W HISPANII.

Minister pracy Caballero oświadczył, że związki zawodowe wraz z partją socjalistyczną pójda przy najbliższych wyborach razem z republikańcami.

Jest taki kraj, gdzie wyrok śmierci może być wykonany tylko za zgodą skazanego.

Na wschód od wyspy Jawy leży wyspa wulkaniczna Bali, która wraz z sąsiednimi wyspami stanowią prowincję Indji holenderskich.

Prowincja ta rządzi się autonomicznie zachowując dotychczasowy podział na kasty i stare obyczaje.

A według tych praw i pisanych i zwyczajowych, zabójstwo, popełnione nawet w tym szczególnym szale krwawym, zwanym „amok” — a którym ogarnięty człowiek rzuca się z bronią w ręku na wszystkie spotkane osoby, karane jest śmiercią.

Coprawda, dzisiaj każdy wyrok śmierci musi być potwierdzony przez rezydenta holenderskiego nie mniej jednak wyrok taki są wykonywane.

I tu występuje jedyny w swoim rodzaju święcie przestrzegany zwyczaj, a mianowicie wyrok może być wykonany tylko za zgodą skazanego.

W dniu egzekucji — pisze George Surrey w miesięczniku londyńskim „Blue Peter”, poświęcony podróżom i sprawom żeglarskim — skazaniec zawsze odziany w białą szatę i oficie przybrany kwiatami, prowadzony jest na miejsce stracenia. Bywa niem zwłokę po, na którym odbywa się palenie ciała zmarłego balijczyków. Tam odczytuje się głośno wyrok poczem urzędowy wykonawca wyroku, mając

zatknięty za pasem „kris” — t. j. krótki miecz malajski podchodzi do skazańca i oświadcza głosem donośnym, aby wszyscy obecni mogli go słyszeć:

— Zabijam cię nie dlatego, abym miał złość względem ciebie, ale na mocy wyroku wydanego. Jeżeli jednak nie udzielił mi swego pozwolenia, to nie dokonam mego czynu, choćby nawet był najsluszniejszy.

A na to skazaniec odpowiada:

— Spełnij swój obowiązek.

Ręka wykonawcy wyroku podnosi się błyskawicznie „kris” polyskuje w jaskrawych promieniach słonecznych i po chwili ostrze jego zagłębia się w piersi skazańca który przez ten czas nie drgnął nawet, i nigdy niema potrzeby powtórzenia ciosu.

Pochodzenie tego dziwnego rytuału okryte jest mgłą wieków. Ale też nikt nigdy nie słyszał, aby skazaniec odmówił katowi swego pozwolenia. I nikt nie zastanowił się nawet co by się stało, gdyby skazaniec okazał się hardym i nie szanującym tradycji że odmówiłby pozwolenia „prawo bowiem balijczyków” nie przewidywa takiej możliwości.

HERBATA RIEDLA

Daniel Defoe jako bojownik o prawa kobiece.

Daniel Defoe, autor Robinsona Kru-soe, książki z całej literatury światowej najwięcej może czytanej, był też jednym z pierwszych, a może nawet pierwszym bojownikiem o równouprawnienie kobiet.

W swej rozprawie: „Akademja dla kobiet”, żąda on dla kobiet wychowania, które byłoby równoważące z wychowaniem mężczyzn i umożliwiło im zajmowanie się kwestiami życia publicznego. „Jest to — zdaniem mojem — powiada w tej rozprawie — jeden z najbardziej barbarzyńskich zwyczajów świata, że my, nazywający się chrześcijanami, odmawiamy kobiecie dobrodziejstwa i korzyści nauki. Zarzucamy im wciąż, że są głupie i zarozumiałe, ale przekonany jestem, iż mniej od nas posiadałyby tych cech, gdyby korzystały z tych samych praw do wychowania co my”.

KOLDRY, materace, pościel po cenach najniższych poleca firma R. DRZĄŁA, Lwów, ul. Chorażczyzna 5, (Obok kina Apollo). Przerabia koldry po 6 zł., materace po 8 zł. 180.

Defoe miał najlepsze mniemanie o zdolnościach duchowych kobiety. „Wydawać się może — mówi w tejże rozprawie — że dlatego odmawiamy kobietom wykształcenia, bo się obawiamy, by nas nie prześcignęły”. W akademjach kobiecych powinny kobiety — w myśl Defoe — zajmować się bez ograniczeń wszystkimi gałęziami nauki, językami, muzyką i literaturą, nie będąc zmuszone do życia klasztoru ani do celibatu.

Wprost zdumiewające jest, że już wówczas wyraził pogląd, iż różnica między nastawieniem umysłem kobiety i mężczyzny nie leży w przyczynach biologicznych, ale w socjologicznych.

„Nie mogę sobie wyobrazić — mówił, — aby Bóg tylko na to obdarzył kobietę takim powabem i takimi zdolnościami aby były tylko zawiadowczyniami domu, kucharkami i niewolnicami”.

Zanim kupisz SZKŁO I PORCELANĘ, oglądnij ceny u Firmy T. I. J. AWIN — Lwów, Pasaż Mikolascha. 121

Humorystyczne - ale prawdziwe.

Mało komu wiadomo, że w Anglii istnieje niezwykle oryginalne stowarzyszenie, a mianowicie „Narodowy klub myszy”.

Nienależy sądzić — jakby się wydawało z tytułu — że klub ten jest zrzeszeniem narodo-wo uświadomionych myszy. Chodzi tu o hodowców myszy, którzy we wszystkich częściach Anglii mają swe organizacje a centralnym ich związkiem jest właśnie ów „narodowy klub myszy”. Ten klub urządził niedawno w St. Albens wielką wystawę myszy, na którą 306 hodowców wysłało swe wzorowe okazy. Najpiękniejszy z nich i najrzadszy uzyskał 4.000 złotych nagrody.

Wystawa funkcjonowała bez zarzutu zwłaszcza że kotom był wstęp wzbroniony. A gdyby ktoś się zapytał, jak zareagowały kobiety z St. Albens wobec takiego katastrofalnego zatręśnięcia myszy — skoro wiadomo że nawet pogromczyń tygrysów uciekają przed nimi — niech słucha i dziwi się:

Większość członków „narodowego klubu mysiego” stanowią — kobiety. Wobec takiej odwagi mężczyzna musi być cichutki jak mysz.

Dla wygody publiczności

specjalne biuro przyjmowania ogłoszeń do „Dziennika Ludowego” mieści się od dziś przy ul. Szajnochy 2, parter, w Księgarni Ludowej.

Wszelkie transakcje kupna, sprzedaży najkorzystniej załatwiać za pośrednictwem ogłoszeń w „Dzienniku Ludowym”. — Poszukującym pracy i ofiarującym pracę zamieszczamy ogłoszenia bezpłatnie.

Trzebieenie lasów w Polsce

Statystyka wykazuje stale trwające już od wielu lat kurczenie się naszego bogactwa leśnego. W Polsce poroźbiowej fasy zajmowały 31 procent całej powierzchni kraju. W Królestwie Kongresowym jeszcze w 1825 r. zajmowały one 29 procent obszaru, a w 1910 r. już tylko 19 procent. W Małopolsce w 1842 r. lasy pokrywały 31,5 proc. terenów a w 1910 r. — 25,7 procent.

Obecnie po zniszczeniach wielkiej wojny stan zalesienia kraju przedstawia się jeszcze gorzej. Obecnie lasy wraz z pastwiskami i nieużytkami przeznaczone do zalesienia zajmują 23 procent powierzchni kraju, przyczem zaledwie 19 procent stanowią tereny zadrzewione.

W tych warunkach jeszcze kilkanaście lat nieopatrzonej gospodarki leśnej, a wyrzębimy do reszty nasze lasy. W najbliższej przyszłości racjonalna gospodarka leśna nakazuje zalesienie około półtora miliona hektarów powierzchni leśnej oraz znaczne połacie nieużytków.

Przedewszystkiem zaś musi być stanowczo ukrócona rabunkowa gospodarka leśna, która szczególnie na kresach wschodnich panoszy się bezkarnie.

Arka Noego w małym mieszkaniu.

Mieszkańcy jednego z domów przy Brooklyn Flat w Nowym Jorku, zwrócili się ze skargą do policji, że z jednego z mieszkań tego domu rozchodzą się wonie, przypominające cyrk lub menażerję. Gdy policja weszła do owego mieszkania znalazła tam 150 myszy, 75 królików, 35 pudli, 50 kotów, kilka kur i kogutów, 4 złote rybki i 5 kanarków. Oburzonym delegatom towarzystwa opieki nad zwierzętami właścicielka mieszkania oświadczyła że są to jej ulubieńcy, z którymi nie może się rozstać.

Czy kina lwowskie będą zamknięte?

Zw. teatrów świetnych we Lwowie przesyła nam następujący komunikat:

Wczoraj, dnia 20 maja, została przyjęta przez Prezydenta miasta Lwowa Inż. Brzozowskiego delegacja Związku Teatrów Świetnych Województwa lwowskiego, w skład której wchodził: prezes T. Kuchar, wiceprezes St. Zborowski, Dr. Rath, Schall, sekretarz Edward Burnatowicz.

Delegacja przedstawiła Prezydentowi katastrofalne położenie kinoteatrów, prosząc o przyspieszenie załatwienia toczącej się sprawy obniżenia podatku widowisko-

wego (na razie na okres letni), co w innych miastach, np. w Poznaniu, już od 15 maja b. r. nastąpiło.

Nadto delegacja prosiła o załatwienie prośby wniesionej jeszcze w styczniu b. r. w sprawie obniżenia cen prądu elektrycznego.

Równocześnie zaprotestowano przeciw żądaniu M. Z. E. składania kaucji po zł. 1000, na rzekome zabezpieczenie rachunków za dostarczony prąd elektryczny.

P. Prezydent przyrzekł delegatom wszystkie trzy sprawy przychylnie rozpatrzyć.

Otwarcie „Małopolskiej Centrali Fotograficznej”.

Angielski przemysł fotograficzny zainteresował się rynkiem polskim dzięki inicjatywie i zabiegom kupca i przemysłowca M. Schapira. Przez kilka lat p. M. Schapira przebywał w Anglii. W tym czasie p. Schapira nawiązał stosunki z londyńską „City”, które skonkretyzowały się obciemem przez niego zastępstwa Zjednoczonych trustów angielskiego przemysłu fotograficznego na terenie Polski oraz Wschodniej Małopolski.

Wczoraj w dużym lokalu u wylotu ul. Ossolińskich a Kopernika została otwarta „Małopolska Centrala Fotograficzna” której właścicielem jest p. Schapira. Na uroczystym otwarciu tej firmy które odbyło się wczoraj przy udziale

zaproszonych przedstawicieli władz cywilnych i wojskowych oraz prasy p. Schapira podniósł, że „M. C. F.” będzie nie tylko placówką detaliczną angielskich zjednoczonych fabryk branży fotograficznej, które wyroby słyną na cały świat, ale nadto obejmować będzie liczne zastępstwa potężnych angielskich koncernów.

Równocześnie p. Schapira podkreślił, że firma jego jest wyrazem zbliżenia kół gospodarczych i politycznych angielskich do Polski i będzie ona miała silny wpływ na zaciśnienie się węzłów przyjaźni między nami a sferami handlowo-gospodarczymi i politycznymi Anglii.

„Kolektywizacja mleka kobiecego”.

Rosyjska publicystka E. Kuskowa, znanąmią czytelników paryskiego pisma, wychodzącego w języku rosyjskim „Poslednija Nowosti” z jednym z najnowszych pomysłów moskiewskich, a mianowicie z utworzeniem t. zw. stacji dla zbierania kobiecego mleka, czyli jak się mówi w Moskwie „kolektywizację kobiecego mleka”.

Wychodząc z założenia, że 70—80% wypadków śmierci spowodowanych jest niedostatecznym wyżywianiem dzieci, powstał w Moskwie projekt założenia stacji dla zbierania kobiecego mleka, w których matki, posiadające nadmiar mleka, oddają go dla dzieci, cierpiących na brak tego w wieku niemowlęcym niezbędnego pokarmu.

Lekarka M. Mareckaja sporządziła statystykę, która stwierdza, że roczna działość wspomnianej stacji wykazała pod względem zbiórki kobiecego mleka wielki sukces. I tak za miesiąc październik roku 1929 otrzymano z piersi 30 kobiet 722 litrów mleka. Za litr mleka płacono tym matkom 5 rubli, a oprócz tego wynagrodzenia zwiększano im rację żywnościową.

Sama myśl zbierania kobiecego mleka nie jest nowa. Powstała ona daleko wcześniej w Niemczech i w Ameryce, gdzie do dzisiaj jest praktykowana. I tak kobiety dostarczające stacjom amerykańskim własnego swego mleka, zarabiają miesięcznie 250—300 dolarów. W Persji i Chinach leczy się kobiecym mlekiem nie tylko

słabe dzieci, ale również i starców, którzy bardzo cenią owe życiodajne lekarstwo.

W Rosji sowieckiej postanowiono postawić „kolektywizację kobiecego mleka” na realnych i trwałych podstawach. — Jednakowoż matki rosyjskie odnoszą się z uprzedzeniem do tego projektu mimo nawoływań prasy moskiewskiej.

Kobiety-matki, które pragną oddać swe mleko dla dzieci pozbawionych tego najżywniejszego pokarmu, poddawane są skrupulatnym badaniom lekarskim. — Zebrane mleko kobiece, wydawane jest przedewszystkiem dzieciom robotników, których żony zajęte są pracą w moskiewskich zakładach przemysłowych i fabrykach. Porcję przydziela się w małych ilościach, stosownie do wieku i zdrowia danego dziecka.

Podróż lwicy samolotem na wystawę.

Główny lotnik francuski, Goulette udał się w samolocie do francuskiej Afryki podrównikowej, aby przewieźć lwicę, znajdującą się w forcie pod Lamy i dostarczyć ją do parku zoologicznego znajdującego się na wspaniałej wystawie kolonialnej w Paryżu. Lotnik zmuszony jest zatrzymać się częściej niż zazwyczaj, w różnych miejscowościach Afryki aby zaderżnąć zapas wody dla lwicy potrzebującej dużej ilości aby nasycić ciągłe pragnienie, podniecane silnym zdenerwowaniem, z powodu niezwykłej dla niej podróży. W tych dniach spodziewają się przybycia lotnika z niezwykle pasażerką do Paryża.

Dożywotnie więzienie za podpalanie kościołów.

MALAGA. Niezwykłą sensację w całym kraju wywołał proces wytoczony trzem podpalaczom kościołów, przychwyconym przez policję na gorącym uczynku. Proces prowadzony w trybie przyspieszonym słusznie uznano za podstawowy dla wymiaru kary kilku setkom podpalaczy w różnych miejscowościach przychwyconych przez władze.

Sąd po dłuższej naradzie wydał wyrok, mocą którego zostali skazani: Antoni Legue na dożywotnie więzienie, Gostawo Pe na 20 lat więzienia oraz Jose Legue na 12 lat ciężkiego więzienia.

W czasie rozprawy sądowej oraz wydawania wyroku porządku publicznego pilnowała liczna mundurowa i tajna policja.

SZKŁO, PORCELANĘ, KRYSZTAŁY
poleca F-a **Aleksander ONYŚKO**
ul. Halicka 20 (róg Wałowej) 167

Arcydzieła sztuki na licytacji.

W Berlinie odbył się w znanym antykwaryacie Lepkego ostatni dzień licytacji wspaniałych zbiorów książąt Stroganowów, zorganizowanej przez sowieckie przedstawicielstwo handlowe.

Katalog licytacji obejmował 256 numerów arcydzieł sztuki które miały być sprzedane aby zasilić fundusze potrzebne na utrzymanie placówek sowieckich zagranicą.

Wszyscy oczekiwali z niecierpliwością przedewszystkiem zjawienia się na stole licytacyjnym arcydzieł Rembrandta i Van Dycka.

Przy dziełach tych dwóch mistrzów dopiero rozgorzała walka, zwłaszcza między kolekcjonerami z za oceanu.

„Chrystus i samarytanka u studni” osiągnął cenę 50.000 dolarów. Po porozumieniu się z zebranymi dwa portrety Van Dycka licytowane łącznie. Sprzedano je za 160 tys. dolarów.

Kranacha „Adama i Ewę” puszczono za 47.000 mk. a „Wianek różany” Rubensa za 26 tysięcy mk.

Sowiecka propaganda filmowa.

MOSKWA. Sowiecki przemysł filmowy opracował ostatnio plan produkcji kilku filmów o temacie międzynarodowym, które nakręcone będą przez wybitnych reżyserów zagranicznych zbliżonych swą ideologią do komunizmu, jak również siłami sowieckimi.

Berliński reżyser E. Piscator pracuje już w Moskwie nad filmem, obrazującym jedną z przełomowych rewolucji niemieckich. Scenariusz do tego filmu napisał sam Piscator.

Niemiecki reżyser-komunistą Hans Richter otrzymał rozkaz napisania scenariusza na temat historycznych walk niemieckich robotników prze mysłu żelaznego. Film ten będzie reżyserowany przez Richtera i jednego z sowieckich wytwórców.

Amerykański reżyser Robert Flierty wezwany został do reżyserowania filmu o piatilecie. Oprócz tego sowiecki przemysł filmowy porozumiewa się obecnie z reżyserem J. Iyensem, Holenderczykiem, który ma opracować film na temat międzynarodowej rewolucji.

Również reżyserowie sowieccy będą nakręcać filmy o temacie międzynarodowym. I tak w najbliższym czasie słynny reżyser Leonidow przystąpi do pracy nad filmem, omawiającym kryzys kapitalizmu. Reżyser Pudowkin, autor filmu „Matka”, przygotowuje film pt. „Dezerter” opisujący losy niemieckiego robotnika.

Kupujcie tylko u firm, które ogłaszają się w „Dzienniku Ludowym“

KUPNO I SPRZEDAŻ

PARASOLE ZA DARMO nikt nie daje, lecz prawie za bezcen z najtrwalszych gatunków nieprzemakalnych niepekających i najoryginalniejszych fasonów sezonu 1931 r. — dostać można wyłącznie u firmy: **PIERWSZORZED-NA WYTWÓRNI PARASOLI „SIKO“ SICHER I KORKES**, — Lwów, Legionów 29, w Pasażu (uwaga na dokładny adres) tudzież przyjmuje się wszelkie reperacje i pokrycia po cenach minimalnych 334

WYTWÓRNI FIRANEK, kap oraz najnowszych robót filitowych **R. HAFTKA**, ul. Kopernika 17, I p., tel. 46-56 poleca swoje wyroby najtaniej (bo na piętze) i na najdogodniejszych warunkach. — UWAGA. Oglądanie wzorów nie obowiązuje do kupna. 364

PANTOFLE różne domowe, do gimnastyki dla szkół, szkółek itp. zakładów, sandały, obuwie płócienne poleca i wykonuje na zamówienie także z dostarczonego materiału znana wytwórnia przy ul. WRONOWSKICH 4. Tel. 59-88. Do nabycia również w firmie **M. ORLOS**, pl. Kapitulny 3 po cenach fabrycznych. 184

PRZEMYSŁ I RĘKODZIEŁO

WOBEK WALKI Z DZISIEJSZĄ KONKURENCJĄ KONFEKCYJNĄ oraz dzisiejszych warunków urzędniczą, wszelkie zamówienia krajowa męskiego od najwyższych wymogów wykonują po cenach dzisiejszej koniunktury wszelkie przeróbki, oraz reperacje wykonuje w jak najkrótszym czasie **STANISŁAW KURZ**, były uczeń zagranicznych szkół zawodowych **LWÓW BATORO 12-14**. 347.

TEKSTYLIA I GALANTERIA

1 ŻŁ. METR CHODNIKA. Nie wyrzucajcie szmatki, łatki starą nieużyteczną odzież, bieleżne i stare pończochy, możecie je dobrze użyć: edyż „**TKALNIA**“ przy ul. GRODECKIEJ 7 (naprzeciw kości. św. Anny, przystanek tramwajowy przed domem) wyrabia z tychże trwałe i ładne chodniki. Pouczenie: Materiały wyżej wspomniane tnie się w pasy szerokości 1 do 2 cm. lekko zszywa i zwiła w kłębek. Z 2 kg. materiału około 3 mtr. chodnika. 340

TRENCHCOATS płócienne damskie, męskie, dziecięce, ubrania sportowe letnie dla turystów, letników, kombinzony do motocykli z patentowanymi spinaczami płaszcze kłotowe, damskie, męskie i szkolne, najtaniej w Wytwórni „**PALLIUM**“ Ormiańska 3 — Tel. 54-24. 213

ZNANY Z TANIŃCÓW i solidności „**Halleki** magazyn Nowości“ Halicka 15 tel. 85-59, poleca markizety szwajcarskie, jedwabie do prania, musliny krepony itp. materiały po najniższych cenach Dla reklamy perkale i kretony 1 zł za 1 m., Tweedy weliniane 1 m. 4 zł. 424

Wolne i poszukiwane posady

OSOBA lat 30 zajmie się gospodarstwem u samotnej osoby. Zgłoszenia w Administracji pod „**Oszczędność**“.

DWAJ URZĘDNIKI obeznani z wszelką pracą biurową, poszukują jakiegokolwiek zajęcia, może być na wyjazd. Zgłoszenia do Administracji pod „**K**“ — „**L**“.

KORRESPONDENT polsko-niemiecki posiadający znajomość języka angielskiego i francuskiego, poszukuje zajęcia na 1 lub 2 godziny wieczorem. Zgłoszenia do Administracji: pod „**Technik**“.

MŁODY ślusarz maszynowy z ukończonym kursem elektrotechnicznym poszukuje pracy. Łaskawe zgłoszenia do administracji „**Dziennika Ludowego**“ pod „**Praca**“.

UCZCIWI i pracowity mężczyzna prosi o jakikolwiek pracę posadę dozorcę lub t. p. Łaskawe zgłoszenia do Administracji „**Dz. Lud.**“ pod „**Pracownicy**“.

ZEGARKI

1.200 ZEGARKÓW szwajcarskich „**OMEGA**“ „**LONGIN**“, „**DOXA**“ sprzedaje poniżej cen fabrycznych **DĄBROWSKI I ROZWARZEWSKI**, Lwów, Akademicka 2. Naprawy uskutecznia się precyzyjnie i tanio. 396

BANDAŻYŚCI

EYGMUNT KUZNIEWICZ bandażysta-ortopedysta **Lwów Gródecka 2 b.** Dom Katolicki tel. 54-53 poleca własnego wyrobu bandaże przepuklinowe, pasy brzuszne, sztuczne nogi, ręce i aparaty ortopedyczne. 382

OBUWIE

W EPOCE SPECJALIZACJI kupuje każdy chętnie tylko w sklepach specjalnych dlatego też kupując obuwie dziecięce tylko w **Pierwszym Specjalnym Magazynie Obuwia dla Dzieci i Młodzieży** p. l. **Al-Sa-De** we Lwowie, przy ul. Sykstuskiej 1. 19. 127

RADJO

RADJOAPARATY do sieci i anodowe, głośniki do detektorów słuchawki, i wszelkie części składowe naitaniej dostaniesz we firmie **M. PISCHNOT**, dawniej **R. Dittmar Br. Brüner**, Lwów, plac Marjacki 9, telefon 20-04. Lampy elektryczne i naftowe, własnego wyrobu kuchenki naftowe i elektryczne, żelazka do prasowania, oraz hurtowny skład żarówek. Wszelkie naprawy uskutecznia szybko i tanio. 199

MEBLE I SPRZĘTY

ZANIM zakupisz **MEBLE**, przyjdź a przekonasz się, że takowe otrzymasz najtaniej u **HE-SZELESA** **Lwów, KOPERNIKA 23**, Róg ul. Wronowskiej. — Firma ta sprzedaje na raty długoterminowe, a to na 2 lata, **MEBLE** wszelkiego rodzaju po cenach konkurencyjnych i ściśle gotówkowych. 182

RÓŻNE

UNIEWAŻNIAM zgubioną książeczkę wojskową na nazwisko **Myśko Józef**, wydaną przez **P. K. U. Lwów**. 1-3

UNIEWAŻNIAM skradzioną książeczkę, wojskową na nazwisko **Warwarko Mikołaj** urodzony w r. 1897 wydaną przez **P. K. U. Kałusz** oraz świadectwo przynależności. 1-3

KORNEJ JÓZEF unieważnia zgubioną książeczkę wojskową rocznik 1895, wystawioną przez **P. K. U. Kołomyja**. 451

MASAZYSTKA egzaminowana wykonuje wszelkie masaż lecznicze, chodzi po domach i przyjmuje u siebie, jakoteż wykonuje manicure po 50 gr. **Lwów, ul. Szymona 2**. I. p. ganek, drzwi nr 7 (Bocznia Batoro). 434

NOWO OTWORZONY SKŁAD materiałów lakierowniczych oraz kosmetycznych **H. FASTLICH** **Lwów Łyczakowska 55**. Tel. 46-77 — poleca się **Sz. P. T. Publiczności**. Posiada na składzie wszelkie artykuły kosmetyczne po bajeńskie niskich cenach. 367

UNIEWAŻNIAM skradzioną książeczkę wojskową na nazwisko **Goldfarb Leon**, wydaną przez **P. K. U. Lwów powiat**. 1-9

Gorzka woda fabryki

„ZDROWIA“

przeczyszcza skutecznie żołądek 307

Tabletki od bólu głowy dla dorosłych

KOGUTEK-MIGRENO-NEVROSIN

usuwają najpocząwszy ból głowy. Żądać we wszystkich aptekach oryginalnych tabletek „**KOGUTEK**“ **Gąseckiego z Warszawy**. W pudełku 20 tabletek. 239

PAROWA FABRYKA

„GLIŃSKO“

Spółdzielnia wytwórcza pracowników ceramiki z ogr. odpow. we Lwowie poleca: 339

PIECE, KUCHNIE KAFLOWE, z własnej fabryki w Glińsku.

MAGAZYN mieszczą się: ul. Zielona 7. — Telefon 55-00

Tamże przyjmuje się wszelkie zamówienia w zakresie kaflarstwa wchodzące, jako to: **ustawianie pieców i kuchni** tak nowych jak i przeróbki starych, naprawy tychże i t. p. tak we Lwowie jak i na prowincji. Robociznę wykonują zawodowo uzdolnieni pracownicy dokładnie i wzorowo.

Antoni Fr. Janicki

Konces. Zakład Instalacyjny projektuje i wykonuje 376

OGRZEWANIA CENTRALNE WODOCIĄGI-GAZOCIĄGI

Wszelkie urządzenia sanitarne. — Rekonstrukcje urządzeń wodociągowych i ogrzewań centralnych. **Lwów, ul. Gródecka 29**. Telefon Nr. 73-82.

„Wielka burza nad cichą ustronią“.

Druk zapowiedzianej powieści pod powyższym tytułem rozpoczniemy już w niedzielnym numerze „**Dziennika Ludowego**“.

Powieść ta dzięki swej niezwyklej sensacyjności stopniuje zaciekanie w fejtetonu na fejteton. — Utrzymana w stylu utworów detektywistycznych — kryminalistycznych jest równocześnie satyrycznym naświetleniem małomieszczańskiego środowiska, w którym tajemniczy wypadek przybiera rozmiary kolosalnego zdarzenia, zaprzatają-

cego przez dłuższy czas myśli, uczucia i fantazję małych ludzi i wywołującego szereg dramatycznych i komicznych konfliktów.

Powieść jest przytem satyrą na biurokratyczny, drewniany szablony dochodzeń śledczych oraz na zerujące za sensacją pisma brukowe.

Lekki styl, różnorodność sytuacji i barwny kalejdoskop świetnie uchwyconych typów małomieszczańskich — to zalety, które zapewnią jej poczytność wśród szerokich sfer.

Wykaz uczestników konkursu sportowo-rozrywkowego „Dziennika Ludowego“.

773. Hejler Jakób, Lwów; 774. Kozłowski Tadeusz, Lwów; 775. Gniewek Michał, Borysław; 776. Mandziak Jan Drohojcz; 777. Tomaszewski M. Borki Wielkie; 778. Baumann Jan Ropienka; 779. Janko Stan., Rawa ruska; 780. Jasiński Bron., Petryków p. Tarnopol; 781. Słowik

Karol, Petryków p. Tarnopol; 782. Jarzymowski Józef, Delatyn; 783. Felczak Zygmunt, Bitków; 784. Komiszak Jan Drohojcz; 785. Wrzawski Wład., Drohojcz; 786. Zawislak Antoni, Stanisławów; 787. Szpak Roman, Bitków; 788. Swistoń Włodzisław, Mikuliczyn.

Zachłysnął się wolnością - i oszalał.

Antoni Rojczuk przesiedział 7 lat w więzieniu Szaro monotonię, ślimaczym chodem wlokł się dnie, miesiące i lata; postarzał się i posiwił więzień... W sercu jego płonęła jednak tęsknota do tego odległego dnia, który mu przyniesie rozkosz wolności. Nareszcie nadszedł ten wielki dzień: było to niezwykle oszołomienie, ogromne rozpięające piersi szczęście, jakiego doznaje człowiek na wiadomość, że wygrał główny los. Do dworca kolejowego towarzyszyli mu jeszcze przedstawiciele sprawiedliwości i dopiero gdy uwolniony więzień znalazł się sam w wagonie kolejowym, zrozumiał w pełni, że jest wolny.

Nie było już dozy, któryby go pilnował, krytykował, lał, któryby rozkazywał. Pociąg

rwiał przestrzeń swobody, słońce rozświecało wagon, pola zieleńły się... wkrąg pochłonięła wiosna.

I tego zalewającego go uczucia szczęścia nie mógł opanować długoletni więzień. Na pierwszym przystanku kolejowym wyskoczył z pociągu, wydając przeraźliwe okrzyki radości, wpadł do poczekalni i w nagłym przystępie szaleńca jęł rozbijać piec, ławki... a potem pognał do wsi rzucał się na szyję kobiet, tarzał się po trawie i całował ziemię.

Z trudem zdolał zapanować nad swą niewładną szaleńcą. Nałożono mu kaftan bezpieczeństwa i odwieziono do domu obłąkanych.

Radość z odzyskanej wolności pomieszała zmysły nieszczęśliwego.

Program radiowy

SOBOTA, 23-go maja 1931.
11.58 Retransmisja sygnału czasu i hejnału.
12.10 Szósta audycja szkolna (z cyklu organizowanych przez Kuratorium Lw. Okr. Szkolnego).
12.45 Koncert z płyt gramofonowych.
13.25—14.30 Przerwa.
14.30 Skrzynka dla najmłodszych w oprac. p. Ady Arct-Jampolskiej.
14.40 Kącik szachowy w oprac. p. Stanisława Turkowieckiego.
15.00 Komunikat gospodarczy z Warszawy.
15.20 Muzyka z płyt gramofonowych.
15.40 Informacje o sprawach miedunkowych i ankiety w oprac. p. J. B. Oronskiego.
15.50 Tr. z Warszawy. „Brody żydowskie“ wygłosi p. H. Elie W przerwie komunikat Centr. Biura Hydr. dla żeglugi i rybaków.
16.10 „Wśród książek“ omówienie ostatnich wydawnictw.
16.20 Kwadrans Akademicki.
16.40 Tr. z Krakowa. Michał Ferdejski w 100 rocznicę indukacji wygł. prof. Un. Jag. — Konstaty Zakrzewski.
17.00 Tr. z Częstochowy Nabożeństwo Majowe.
18.00 Tr. z Warszawy Słuchowisko dla młodzieży pt. „Mikołaj Rej w Czarnolesiu“ p. p. B. Herza.
18.30 Audycja muzyczno-literacka dla młodych p. Zdzisława Chruszczewskiego (fortep.) i p. Małgorzata Sterbówna (recytacja).
19.00 Rozmaitości.
19.20 Audycja literacka Henryka Zbierzchowskiego.
19.40 Tr. z Warszawy Prasowy Dziennik Radiowy i odczytanie lwowskiego programu na dzień następny.
19.55 Muzyka z płyt gramofonowych.
20.00 Uroczysty apel z placu alarmowego Korpusu Kadetów nr. 1.
20.30 Koncert z sali warsz. Rady miejskiej.
22.00 Tr. z Warszawy „Na widnokręgu“.
22.15 Tr. z Warszawy Koncert chopinowski w wyk. Marii Wilkomirskiej (fortep.) i Kazimierza Wilkomirskiego (wiolonczela). 1. Introdukcja i polonez na fortep. i wioloncz. 2. Wielki duet koncertowy na tem. z Roberta Djabla na fortepian i wioloncz.
22.35 Pogadanka p. Bogdana Sadowskiego p. t. „Samochód“.
22.50 Komunikaty z Warszawy.
23.00—24.00 Muzyka lekka i taneczna z Warszawy.

STRASZLIWA STATYSTYKA.

MONACHJUM. W ostatnim numerze „Münchener medizinische Wochenschrift“ zamieszcza monachijski higienista prof. K. Kitzka artykuł o głodzie na który zmarło podczas wojny wielu ludzi w Niemczech. Według obliczeń uczonego monachijskiego zmarło w Niemczech w okresie wojny światowej ni mniej ni więcej jak 400.000 osób.

Z wydawnictw.

PRACA I OPIEKA SPOŁECZNA. Pod powyższym tytułem ukazał się pierwszy zeszyt roku 11 (1931) kwartalnika będącego organem Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej. Na treść zeszytu składają się następujące artykuły: Zbigniewa Wróblewskiego: Zarobki realne robotników w Polsce w roku 1930. Józefa Zagrodzkiego: Międzynarodówka Drzwi Otwartych. Alfreda Kriegera: Projekty samorządów w sprawie ubezpieczenia na wypadek choroby w okresie okupacji niemieckiej. Dr. Marji Balsemowej: Belgijski projekt ustawy o cudzoziemcach. M. Ch. Domy ludowe w Polsce. Romana Szymanko: Postanowienia ubezpieczeniowe konwencji polsko-niemieckiej z dnia 24 listopada 1927 r. o polskich robotnikach rolnych. Dr. Franciszka Pajerskiego: Kryzys finansowy niemieckiego ubezpieczenia górniczego. Zamykają zeszyt: Obszerna kronika krajowa i zagraniczna, przegląd orzecznictwa sądowego oraz bibliografia.

ALEKSANDER BRUEKNER „Legendy i fakty“. Szkice z dziejów literatury. — Łódź. — Łódzkie T-wo Bibliofilów przystąpiło w r. b. do wydania drukiem szeregu prac obejmujących cykl p. n. „Laureaci nagrody literackiej m. Łódzi“.

Pierwszym wydawnictwem z tak nakreślonego programu jest praca zesiorocznego laureata prof. Aleksandra Brueknera p. tytułem: „Legendy i fakty“ zawierająca szereg szkiców historyczno-literackich a mianowicie: „Z dawnych dziejów“ „O Marii Małczewskiej słów kilka“ i „O Fredrze“.

Nowe to wydawnictwo T-wa Bibliofilów w Łodzi liczy 60 stron druku odbite jest na papierze bezdrzewnym; układ graficzny na właściwym poziomie. Egzemplarze po cenie zł. 6.

Sztuczna śmietana.

Nadchodzą czasy, w których nie rolnik a chemik będzie głównym dostawcą żywności dla ludzi. Oto w Danii przystąpiono do wyrobu — ni mniej ni więcej — tylko sztucznej śmietany. Produkt ten składa się z mleka (tego jeszcze chemicy nie umieją niczem zastąpić), do którego wsadza się drogą chemiczną mnięszą lub większą dawkę najlepszej oliwy jadalnej zależnie od tego czy śmietana ma być tłustszą czy chudsza. Ów tłustszy gatunek można ubijać na pianę jak zwykłą śmietanę. Chudszy używa się do kawy herbaty i puddingów, tłustszy do sałat ciast i deserów.

Mimo iż nowość ta datuje się od niedawna zyskała ona sobie już prawo obywatelstwa u wielu rodzin które wojać „sztuczną“ śmietanę, bo i ładnie pachnie i długo się świeżo trzyma, nie psuje się tak prędko.

Już cztery takie fabryki otwarto w Danii. Do nas o ile wiemy, „sztuczna śmietana“ jeszcze nie doszła.

Tajemnica wszechświata

2000 milionów lat, 400 miliardów słońc.

LWÓW, 22. 5. (PAT). Słynny astronom angielski James Jeans ogłosił głębokie uwagi na temat przeszłości i przyszłości wszechświata i jego rozmiarów przestrzennych. Najsilniejsze teleskopy o otworze 2.50 m. stwierdzają, że najdalsze mgławice odległe są od nas

o 140 milionów lat świetlnych.

Każda z tych mgławic — a naliczono ich dwa miliony — jest systemem, podobnym do systemu drogi mlecznej. Średnica drogi mlecznej wynosi 220.000 lat świetlnych. Wkrótce ma być zbudowany w Ameryce teleskop o otworze 61 m. Umożliwi on odkrycie ośmiokrotnej liczby mgławic, tj.

16 milionów mgławic.

Szczególnie obfite są w mgławice gwiazdozbiory Panny i Warkocza Bereniki. Na przestrzeni większej tylko 5 do 10 razy od drogi mlecznej, naliczył Shapley przeszło 300 systemów mgławicowych. System drogi mlecznej obraca się naokoło swej osi z szybkością niejednorodną. Rotacja drogi mlecznej w pobliżu słońca odbywa się

raz na 230 milionów lat.

Waga materii, zawarta w drodze mlecznej w obrębie orbity słońca, wynosi 240 miliardów słońc. W całym systemie drogi mlecznej jest około 400 miliardów słońc. Astronom Hubbla oblicza, że średnia gęstość materii w całej przestrzeni wynosi $1,5 \times 16 = 31$. Wedle poglądów kosmologicznych Einsteina (zaniechanych podobno przez niego) jest wszechświat sferycznym. Podróż naokoło przestrzeni wynosiłaby 500.000 milionów lat świetlnych. Wedle kosmologii de Sittera i księdza G. Lemaitre'a wynosi promień wszechświata około 2.000 milionów lat świetlnych. Jeans sądzi, że poglądy Einsteina i de Sittera nie pozostają ze sobą w sprzeczności.

Wszechświat Einsteina był pierwotnie w promieniu długości 1200 milionów lat świetlnych; obecnie rozszerzył się on do rozmiarów w promieniu 2.000 milionów lat, co się zgadza z cyfrą, uzyskaną przez Sittera.

Wedle Einsteina są rozmiary przestrzeni ograniczone rozmiarami zawartej w niej materii. Im więcej jest materii, tem mniejsza musi być przestrzeń i odwrotnie. Rozmiary przestrzeni dadzą się ustalić przez ustalenie ilości materii we wszechświecie.

Materia we wszechświecie ulega nieu-

stannie zniszczeniu. Atomy skomplikowane rozkładają się na prostsze i giną zupełnie, zamieniając się w energję promieniującą.

Wszechświat składa się ze światła potencjonalnego i rzeczywistego. Cała historia stworzenia świata da się ująć w słowa biblijne: „I rzekł Bóg, niech się stanie światło”.

Prof. Jeans jest przekonany o tem, że drugie prawo termodynamiki (maksy-

mum entropji) obowiązuje w całym wszechświecie. Grozi tedy całemu światu śmierć termiczna.

Jeans nie widzi żadnych sił, któreby ten nieunikniony proces mogły odwrócić.

Jak zegarek, raz tylko nakręcony, będzie wszechświat żył raz jeden tylko.

Znając sumę materji we wszechświecie można obliczyć w przybliżeniu początek i koniec wszechświata. Wiek ziemi oblicza Jeans na 2.000 milionów lat, wiek słońca na 5 do 10 bilionów lat, wiek wszechświata na 200 bilionów lat. Życie na ziemi utrzyma się jeszcze około biliona lat.

—::—

Tramwaje kursują od 6 rano do 12 w nocy.

W związku ze zmianą rozkładu jazdy na kolejach i opóźnieniem wyjazdu oraz przyjazdu dalekobieżnych pociągów poza godzinę 23, dyrekcja MZE. przedłużyła również tytułem próby ruch dworcowy

wozów tramwajowych.

I tak już o godz. 6-tej rano z dworca Łyczakowskiego kursować będą wozy nr. 8, w nocy zaś do godz. 12-tej wozy nr. 1, 5, 6, 7, 14 i 15.

Bunt uczniów w szkole powsz. w Warszawie.

WARSZAWA. 22. maja. (tel. wł.) Władze bezpieczeństwa zaalarmowane zostały niezwykle sensacyjną i dotychczas nienotowaną wiadomością.

Oto zarząd szkoły powszechnej nr. 180 mieszczącej się przy ul. Żabkowskiej 43, doniósł iż większa część uczniów zastręjkowała

żądając całkowitego zniesienia szeregu zarządzeń lokalnych obowiązujących w tej szkole a także zniesienia kursów Przysp. Wojsk.

O organizację tego strejku podjęli uczniowie Domańskiego, który ma należeć do związku młodzieży komunistycznej. Śledztwo w toku.

Biuro kwaterunkowe dla delegatów na XXII Kongres PPS

będzie umieszczone przy wyjściu z dworca kolejowego w Krakowie. W biurze kwaterunkowym będzie stały dyżur od piątku 21 maja od godz. 3 popołudniu.

Biuro kwaterunkowe wydaje karty kwaterunkowe, upoważniające delegatów do zajęcia miejsc w hotelu, wzgl. w kwaterze ogólnej.

Dyżurni biura kwaterunkowego będą oczekiwali delegatów przy pociągach, zaopatrzeni w opaskę czerwoną na ramieniu z napisem „Straż porządkowa PPS.”.

Główne biuro Komisji Gospodarczej Kongresu mieści się w lokalu OKR. Kraków - miasto przy ul. Dunajewskiego 1. 5 II p.

OKR. PPS. Kraków-miasto.

Z teki obłąkanego.

Dlaczego?

Odwiedziłem pewnego dnia mego kolegę którego ludzie „trzeźwi i normalni” uważają za człowieka nierealnego a nawet, pomyślnego. Nie było go w mieszkaniu; w oczekiwanu na przybycie, ująłem leżącą na stole jego teczkę i poczytałem ją.

„Gdy milionowe masy ludu robotniczego na świecie całym pozostają bez pracy a rodziny ich bez środków do życia dziwie się, dlaczego staruszka ziemia nie dostaje skurczów skorupy i w gruzach nie pogrzebie tego nędznego świata, najniesprawiedliwszego z niesprawiedliwych by na jego gruzach powstać mógł świat nowy”.

„Dziwie się, dlaczego w Chinach milionowy naród mrze z głodu, podczas gdy w Ameryce pszenica i żyto palą w piecach fabrycznych. „Dziwie się, dlaczego na Wołyniu ludzie mieszkają w ziemiankach żołnierskich (t. zw. okopach wojennych), w których szczury zagryzają im dzieci, a w miastach żyją ludzie, zajmując po 18 pokoi”.

„Dziwie się, dlaczego w Polsce liczba bezrobotnych dochodzi cyfry blisko półmilionowej a równocześnie są tacy którzy dziesiątki tysięcy złotych wydają na zbytek i rozpustę. Dla metras swoich sprowadzają kostiumy a nawet reformy z Paryża wtedy, gdy tysiące dzieci a nawet starszych niema czem przykryć nagiego ciała”.

„Dziwie się, dlaczego cukier, węgiel, nafta polska w Polsce jest tak droga, a cukrem polskim karmią nierogaciznę w Anglii a tonnę węgla loco Gdańsk sprzedają za 27 zł.”.

„Dziwie się dlaczego świat cały zbroi się rządy państw wydają krocie milionów dolarów na wojsko amunicję, gazy trujące a równocześnie milionowa masa dzieci w wieku szkolnym nie może korzystać z nauki, bo brak budynków szkolnych. Dlaczego brat przeciw bratu stał w pogotowiu wojennym uzbrojony od stóp do głowy, gdy istniejące religie głoszą o miłości bliźniego o zapominaniu uraz wzajemnych o wielkiem przykazaniu: „Nie zabijaj”!

„Dlaczego tych pieniędzy obracanych na darmozjadów, nie przeznaczają narody na uruchomienie robót publicznych na budowę domów mieszkalnych i budynków, w którychby uczono poszanowania cudzej Wolności, głoszonej Równości społecznej i zachęcano do ogólnego Braterstwa międzynarodowego”.

„Dziwie się temu wszystkiemu przychodzę do przekonania, że winien tu tylko ustrój, który co prawda „przeżyty” uważam starczym znajduje się już nad brzegiem przepaści”.

„Tylko jeden wielki, wspólny wysiłek klasy pracującej, a ustrój ten zniknie z powierzchni ziemi”.

„Tej samej chwili „mój nowy świat stworzy my sami i nowy zaprowadzimy”.

Przypisał: Adam Bober.

—o—

Wstrząsające samobójstwo maturzysty na Persenkówce.

Corocznie z końcem roku szkolnego zdarzają się liczne tragedie młodzieży szkolnej na tle ujemnych wyników przy egzaminach. Wczoraj zdarzyła się znów we Lwowie podobna wstrząsająca tragedia maturzysty, który popełnił samobójstwo na Persenkówce.

Stało się to o godz. 14.30 na torze kolej. Lwów — Stanisławów, gdy zbliżał się pociąg zdążający do Stanisławowa —

niespodzianie jakiś młodzieniec spał się na barjerę mostu przy drodze stryjskiej i skoczył pod koła lokomotywy.

Przeraźliwy krzyk przechodniów zwrócił uwagę maszynisty, który zatrzymał pociąg. Z pod kół lokomotywy wydobyto desperatę, ułożono w wagonie, poczem pociąg cofnął się z powrotem na stację Persenkówka, skąd wezwano Pogotowie

ratunkowe. Desperat zmarł jednak przed przybyciem lekarza. Jak się okazało, denat doznał załamania czaszki, rąk i nóg, oraz obrażeń wewnętrznych.

Wkrótce potem ustaliła policja, że denatem był 19-letni Bernard Alter, syn kupca maszynowego, zam. przy ul. Grodeckiej 48. Rodzice posyłał go do XI gimnazjum przy ul. Szymonowiczów. — Alter przez całe gimnazjum przechodził ze stopniem bardzo dobrym. Przy maturze pisemnej miał jednak pewne trudności, wczoraj zaś komisja egzaminacyjna uznała odpowiedzi jego z historii jako niedostateczne. Gdy o godzinie 1-szej powiadomiono go, iż padł przy maturze, Alter tak się przejął tym faktem, że nie udał się do domu, lecz poszedł na Persenkówkę i tam rzucił się pod pociąg.

W tym czasie ojciec denata był w podróży poza Lwowem, matka zaś leży obłożnie chora. Rozpacz ich po stracie syna nie ma granic.

W gimnazjum, do którego uczęszczał Alter, w tym roku padło 22 uczniów przy maturze. Fakt ten zapewne musiał powiększyć depresję młodzieńca, którego tragiczna śmierć wywołała żywe współczucie wśród mieszkańców miasta.

—o—

Tajemnicze zniknięcie kapitana.

W pierwszych dniach maja b. r. z Jarosławia do Rembertowa do dywizjonu manewrowego przeniesiony został kapitan 24 p. art. połowej Jerzy Antosiewicz. Po kilku dniach służby w dywizjonie kpt. Antosiewicz zwrócił się do swego dowódcy z prośbą o udzielenie mu kilkudniowego urlopu zdrowotnego. Po zakończeniu urlopu kpt. Antosiewicz nie zjawił się do służby i wszelki ślad po nim zaginął.

W sobotę ub. tygodnia do dowódcy dywizjonu manewrowego w Rembertowie nadszedł list pisany przez kpt. Antosiewicza, w którym ten pisał iż nerwy tego nie wytrzymują, jest bardzo wyczerpany i nosi się z zamiarem dopełnienia samobójstwa. List ma stempel poczty katowickiej. List o podobnej treści otrzymało również kilku kolegów zaginionego kapitana a między nimi i p. Witold Ochocki.

O tajemniczym zaginięciu kpt. Antosiewicza dowództwo dywizjonu manewrowego zawiadomiło wojskowe władze sądowo - śledcze, z których ramienia prowadzone jest śledztwo na terenie Jarosławia oraz na terenie Katowic. Co było powodem zaginięcia oficera, dotychczas nie ustalono.

ODNALEZŁ SIĘ RANNY.

WARSZAWA. 22. maja. (Pat.) Prasa donosi że dziś późną nocą przywieziono do Warszawy i umieszczono w szpitalu im. Piłsudskiego kapitana Antosiewicza, który mniej więcej przed 10 dniami zniknął w tajemniczy sposób i poszukiwany był przez żandarmerję na terenie całego państwa. Odnaleziono go w Płutach pod Warszawą z powierzchowną raną postrzałową.

Strajk... w powietrzu i pod ziemią.

O niezwykłych metodach strajkowania donoszą z Japonji. Przed niedawnym czasem pewien robotnik wydrapał się na komin fabryczny, oświadczywszy poprzednio, że tak długo tam pozostanie, aż wydaleni z fabryki jego koledzy zawodowi z powrotem zostaną do pracy przyjęci. — Równocześnie oryginał ten rozpoczął strajk głodowy.

O ile w tym wypadku chodzi o akcję

prywatną, mającą charakter dziwacznego pomysłu, choć w gruncie rzeczy będącą objawem ofiarnej solidarności robotniczej, o tyle poważniejsze znaczenie ma inny strajk, który również miał miejsce w Japonji. W Fucuoka 200 górników urządziło wstrząsającą demonstrację strejkową. Zamknęli się oni w kopalni i oświadczyli, że nie opuszczą swego podziemnego dobrowolnego więzienia, dopóki dyrekcja nie

Wycieczka TUR-a do Teatru Rozmaitości.

We wtorek, 26. b. m. odbędzie się wycieczka TUR-a do Teatru Rozmaitości na sztukę p. t.: „Halo! Halo! Radio Chicago”.

Niskie ceny biletów dają możliwość urznięcia każdemu tej sensacyjnej sztuki.

Zgłoszenia przyjmuje tow. Wyszyńska w lokalu OKR. PPS. w dniu powszednim między godz. 11 — 1 i 5 — 7 wiecz.

Prenumerujcie Dziennik Ludowy

spełni ich żądań. I oni zapowiedzieli, że przez cały czas tego strajku nie wezmą do ust pożywienia. Aby zarząd kopalni zmusić do ustępstw, górnicy zamknęli znajdujących się pod ziemią przełożonych w komorze, gdzie przechowywano materiały wybuchowe i przerwali połączenia telefoniczne z górą.

—o—

Kronika.

Lwów, 22 maja 1931.

TEATR WIELKI:

Piątek o 7,30 „Trawiata”.
Sobota o 7,30 „Od bajki do bajki”.
Niedziela o 7,30 „Wesele w Hollywood”.
Poniedziałek o 7,30 „Od bajki do bajki”.
Wtorek o 7,30 „Wesele w Hollywood”.

TEATR ROZMAITOŚCI:

Piątek o 7,30 „Halo! Halo! Radio Chicago”.
Sobota o 7,30 „Halo! Halo! Radio Chicago”.
Niedziela o 7,30 „Halo! Halo! Radio Chicago”.
Poniedziałek o 7,30 „Halo! Halo! Radio Chicago”.
Wtorek o 7,30 „Halo! Halo! Radio Chicago”.

TEATR MAŁY:

Piątek o 7,30 „Miłość”.
Sobota o 7,30 „I co z takim robić”.
Niedziela o 7,30 „I co z takim robić”.
Poniedziałek o 7,30 „I co z takim robić”.
Wtorek 26. teatr nieczynny.

BOISKO SOKOŁA-MACIERZY (na Lyczakowie).

Sobota o 7 „Aida”.
Niedziela o 7 „Halka”.

COLOSSEUM: Gościnne występy dr. Barათowa.

Piątek o 12-tej poranek.
Poniedziałek o 8,30 „Cena życia”.
Sobota o 12-tej poranek „Ojciec”.
o 8,30 „Bóg zemsty”.
Niedziela o 12 „Cena życia”.
Niedziela o 8,30 „Obcy”.
Poniedziałek o 12 „Bóg zemsty”.
Poniedziałek o 8,30 „Cena życia”.

CYRK STANIEWSKI (plac Bema).

Codziennie o 8,20 wiecz. wyborowe przedstawienie.

Z TEATRU komunikują:

JUTRO „Aida” wykonana pod gołem niebem na olbrzymim boisku Sokoła-Macierzy. Bilety na miejsca stojące w cenie 1 zł. sprzedawane będą dopiero w wejściu na boisko. Początek o godz. 7-mej wieczorem. Dojazd tramwajami linii nr. 1 i 8 przystankiem dyrekcyjnym ul. Cetnerowskiej, wiodącej na boisko. W tym punkcie też oczekiwać będą po skończonym przedstawieniu liczne wozy tramwajowe.

I CO Z TAKIM ROBIĆ? pełna niefrasobliwego humoru lekka komedia francuska Decres’a, ukaże się w Teatrze Małym w sobotę niedzielę i poniedziałek. Bierze w nim udział p. Zuzanna Łozińska, która po trzech latach pojawia się na scenie lwowskiej. Partnerem jej będzie p. Roman Niewiarowicz. Na wszystkie trzy wspomniane przedstawienia zniżki ważne.

Z TOW. PRZYJACIÓŁ SZTUKI PIĘKNEJ WE LWOWIE W niedzielę 24. b. m. odbędzie się w Pałacu Sztuki na pl. Targów Wschodnich otwarcie wielkiej Wystawy Wiosennej. Złożą się na nią bowiem oprócz ogólnego salonu artystów lwowskich, ekspozycje zbiorowe art. mal. Gajewskiego i Getza oraz art. grafiki Ludwika Tyrowicza a nadto trzy wystawy okrzędnego Instytutu Propagandy Sztuki, mianowicie t. zw. „Salon Listopadowy” daleko duża kolekcja grafiki Stowarzyszenia „Ryt” wreszcie bogata kolekcja przepięknych kilimów i tkanin. Wystawa otwartą będzie codziennie od 10 do 19 wieczorem.

WIDOWISKO LUDOWE. Z okazji Zjazdu wojewódzkiego delegatów urzędują Związek Teatrów i Chórów Ludowych w niedzielę, dnia 24. maja b. r. Widowisko Ludowe w sali gimnastycznej Gimnazjum I. ul. Kubali 4. Na program widowiska składają się produkcje Teatrów i Chórów z Małachowa z pięknym „Weselem Małachowskim”. Wstęp na widowisko za zaproszeniami które wydaje biuro Związku T. Ch. L. ul. Mickiewicza 26.

WÓZ POTRĄCONY PRZEZ AUTO. W ul. L. Sapiehy obok ul. Kępczyńskiego, autodozorka kierowana przez Zbigniewa Gramskiego najeżdżała na furmanek jednokonną Juliusza Kiszki. Przyczem wóz i uprzęż na koniu zostały uszkodzone.

NAPAD W UL. KULPARKOWSKIEJ. Wczoraj wieczór koło mostu kolejowego, w ul. Kulparkowskiej został ciężko pobity i poraniony przez nieznaną osobę 32-letni ogrodnik Tadeusz Winiarczyk. Po udzieleniu pierwszej pomocy w Pogotowiu rat. odwieziono go do szpitala.

SAMOBÓJSTWO W LESIE. W lesie przy gościńcu Lwów — Winniki znaleziono wczoraj wiszące na drzewie zwłoki mężczyzny, liczącego około 60 lat. Przy denarciu nie znaleziono żadnych dokumentów to też nie zdołano na razie ustalić jego nazwiska.

REWIZJE W UKR. DOMU AKAD. Onegdaj przeprowadziła policja rewizję w ukr. Domu akademickim przy ul. Supińskiego w pokojach studentów: Myszkaka, Hryciaja i Piachytyny. Wynik poszukiwań był negatywny.

PRZYPADKOWE ZATRUCIE. Wczoraj popołudniu wezwano Pogotowie rat. do realności przy ul. Listopada 1. 24. gdzie przypadkowo zatrul się jakimś lekarstwem 62-letni Antoni Kuszał. Po przepłukaniu żołądka pozostawiono.

KRADZIEŻE I ARESZTOWANIA. Przez otwarte okno dostał się jakiś osobnik do mieszkania Wolfa Bardacha, przy ul. Gródeckiej 1. 34 skąd skradł srebrne stolowe, złoty pierścionek i bieliznę, łącznej wartości 380 zł. — Z mieszkania Sabiny Boraz przy ul. Na Skale 1. skradziono bieliznę i garderobę, wartości 150 zł.

Różia Weintraub została aresztowana za kradzież 100 zł. na szkodę Anieli Fiołek, Maria Cybulska i Franciszka Gałuszka zostały aresztowane za kradzież, zaś Józef Lawitz, został osadzony w areszcie pod zarzutem popełnienia oszustwa na szkodę Lidji Sekowej.

Ujęcie 14-letniego rabusia.

W Brześciu nad Bugiem został ujęty współuczestnik znanego napadu rabunkowego w Krakowie, na prz. Uniw. Jag. dra Glatzia i Kellera 14-letni Tadeusz Sławiński syn Tomasza S. który jak wiadomo przebywał ciężko ranny w szpitalu św. Łazarza w Krakowie. Trzeci członek tej szajki niejaki N. Bagryciewicz nie został jeszcze ujęty. Główny organizator napadu Tomasz Sławiński, pochodzący ze starej szlachty kresowej. W czasie przesłuchania twierdził że rabunkowi dokonał z powodu skrajnej nędzy. Znalezione przy nim list pisanego do żony, w którym donosi o całym planie napadu, przyczem podkreśla, że popycha go do tego nędza i niezapłacone podatki; nadmieniam też że jeżeli mu się ten plan nie uda, odbierze sobie życie, z zamiarem tym, nosi się już od dłuższego czasu.

Z sądu pracy.

Niesumienne nauczycielka szycia.

Bronisława Jabłońska oddała swą siostrę sierotkę, 16-letnią Wandę na naukę szycia do Marii Zawodowej (Lw. Dzieci 45). Ta ostatnia zobowiązała się zrobić z Wandą krawcową, jeśli przez pierwszy rok płacić się jej będzie 20 zł. mies. Tymczasem po 9 mies. opiekunka Wandy Jabłońskiej, siostra jej Bronisława ze zdumieniem skonstatowała, że Wandzia nie dość że nie umie, ale używana jest do pracy około domu. Sprawa oparła się o sąd pracy. Zawodowa tłumaczy się, że to było zawarte w umowie zresztą Wandzia, nie nadawała się na krawczynię, gdyż szyla lewą ręką (?) Wandzia uczy się szycia w innym miejscu, a Zawodowa szuka nowej uczennicy. Narazie jednak musi zapłacić odszkodowanie.

Gdy służąca mówi prawdę.

Godną pożałowania jest dola służącej zwiaszcza jeśli zmuszona jest pracować w niesumiennej rodzinie. Jeden z takich przykładów znalazł swój wyraz przed tutejszym sądem pracy. Pokrzywdzoną była Jewka Byk która zaskarżyła swego pracodawcę Finka piekarza z ul. Łokietka. Jewka Byk służyła u Finka przez 18 miesięcy. W ciągu całego tego okresu była dobrą służącą, dopiero w kwietniu b. r. okazało się że jest b. złą. Ale dlaczego?

Oto dlatego że gdy przyszedł kontroler Kasy chor. Jewka powiedziała, że służyła u Finka od 18 miesięcy, a nie od kilku dni, jak to mówiła pani Finkowa. Kulminacyjnym punktem złości osiągnięty został wtedy, gdy Jewka w swej prawdomówności posłała za swą panią kontrolera do piekarni i ten zobaczył ile tam pracuje ludzi. Wtedy nie dość że nie zapłaciła jej należnych zasług, ale wyrzuciła na bruk i nie wydała świadectwa.

Sąd orzekł, że Fink albo zapłaci tytułem odszkodowania Jewce 50 zł., albo usługi licząc od 1. kwietnia b. r. po dzień 20. maja. Pan Fink jednak nie chce płacić.

Ze sportu.

SEKCJA SPORTOWA TUR, zawiadamia, że zebranie sekcji w sprawie treningów odbędzie się w piątek dnia 22 maja o godz. 7-mej w lokalu TUR (ul. Rutowskiego 1. 23. II. p.). Obecność członków sekcji konieczna.

SEKCJA KOLARSKA RKS, organizuje wycieczkę kolarską do Borysławia, w dnach 24. i 25. maja 1931. Wyjazd wycieczki dnia 24. o godz. 3.30 rano. Zbiórka na rogatce stryjskiej o godz. 3-cia rano. Uprasza się członków o liczne i punktualne jawienie się. Goście mile widziani.

Komunikaty.

LWOWSKA ORG. MŁODZ. TUR, urzędują w niedzielę dnia 24. maja br. wycieczkę do Zimnej Wody. Zbiórka przed dworcem głównym o godz. 9.30 (wyjazd o godz. 10-tej).

W poniedziałek dnia 25. bm. wycieczka do „Materdówki”. Zbiórka przy pomniku Bartosza Głowackiego (park Lyczakowski) o godzinie 2.30, wyjazd o godz. 3-ciej. Goście mile widziani. W razie niepogody Zabawa Towarzyska w lokalu TUR-a.

BACZNOŚĆ TOWARZYSZKI! Próby Zeńskich Oddziału Chóru Robotniczego odbywają się stale w środy i soboty o godz. 7-mej wiecz. w lokalu Zw. Zaw. Stolarzy „Zgoda” przy ul. Pieszei 2 Tam też odbywają się wpisy nowych członków. Jawcie się licznie.

Repertuar kin lwowskich.

APOLLO: „On i jej siostra”.
CASINO: Buster Keaton oraz Laurel i Hardy.

CHIMERA: „Zadatek na szczęście” oraz dodatek dźwiękowy.
COLOSSEUM: „Jeden z 36-ciu”
FATAMORGANA: „Dzika Orchidea” Greta Garbo.

GRAZYNA: „Lokomotywa” z Lon Chaneyem.

KOPERNIK: Harold Lloyd w dźwiękowej komedji „Harold trzyma się”.

LEW: „Spór o sierżanta Griszę”. Według powieści Arnolda Zweiga.

LUNA: „Al Capone jako bandyta”.
MARYSIENKA: Harold Lloyd w dźwiękowej komedji „Harold trzyma się”.

OAZA: „Student ze Sztokholmu”.
PALACE: Tragedja uwiedzionej kobiety „Biała Talu”.

PAN: „Messalina”.
PASAZ: „Harry Peel i jego najlepszy druh”.

STYLOWY: „Rapsodia Węgierska”.
UCIECHA: Eddie Polo „Djabełski reporter” „Parada żołnierzyków”.

Sprawa nadkomisarza Kisielewskiego.

Dziewiąty dzień rozprawy.

Dziś w dalszym ciągu procesu przesłuchano świadków. I tak zeznawał św. Michałowicz Stefan, który objął kierownictwo po oskarżonym. Świadek objął urządowanie 14. lutego b. r. Zgłosił się wtedy do niego 10 konfidentów. Świadek jednak z usług ich nie skorzystał, gdyż żądał zapłaty z góry.

Św. Kuźmiński Aleksander, z Warszawy donosi, że lwowski komisariat dawał bardzo słabe wyniki w zwalczaniu przemytu. Osk. Kisielewski tłumaczył to nieodpowiednim personelem. Na pytanie obrony świadek stwierdza Nże próbki są własnością państwa.

Św. Eng. Korwin Piotrowski zeznaje, że w roku 1929 w mies. czerwcu został przydzielony nadkom. Kisielewski do 6-go inspektoratu Str. Gran. w Warszawie celem odbycia praktyki. Interesowałem się opinią jego w sztabie gen. — mówi świadek — gdyż chciałem się dowiedzieć czy mam go wtajemniczyć w sprawy związane z służbą wywiadowczą.

W grudniu 1929 Kisielewski objął kierownictwo komis. Str. Gran. we Lwowie. Teren Lwowa jest opanowany przez przemyt i spowinowaczone po nim wiele. W pierwszym miesiącu służby p. Kis. nie było żadnych rezultatów. Dlatego interweniowałem aby kom. Kis. dodał się techniczną. Tak więc się też stało. Do Lwowa został odkomenderowany podkom. Drzewiecki. Wtedy zaczęły się niesnaski. W mies. marcu ub. roku zatelefonował kom. Kis. że jest

na tropie szajki przemytników jedwabiu i żąda większej kwoty pieniędzy. Mimo że to koniec roku budżetowego wysłano do Lwowa 2,000 zł.

INTRYG.

Razu jednego p. Kis. będąc w Warszawie, powiedział że podkom. Drzewiecki szerzy wiadomości o tem, że cały szereg oficerów 6-go inspektoratu to łapownicy.

Potem okazało się, że Drzewiecki o tem nie mówił. W jakiś czas potem kom. K. prosił o przyjęcie Marcza na szeregowego Str. Gran. W jakiś czas potem Kis. prosił by rozkaz o przyjęcie Marcza na szeregowego cofnięto, a przenieść go na tamego agenta.

Te szczegóły już nasuwały przypuszczenie że w komisariacie dzieją się nieporządki. Tymczasem kom. Kis. oskarżył Drzewieckiego o łapówki i o nieprawne przeprowadzenie rewizji. Wprawdzie dochodzenie wykazało że zarzut ten jest bezpodstawny, jednak Drzewiecki został przeniesiony.

Następnie świadek opisuje przebieg dochodzenia, jakie prowadził przeciw oskarżonemu. Są one znane czytelnikom z aktu oskarżenia. W pewnym momencie dochodzi do ostrej scysji między świadkiem a oskarżonym.

Dziś świadek ma być słuchany jako znawca trybunału mimo sprzeciwu obrony dopuszcza do tego zeznań.

OGŁOSZENIA

LEŻAKI

najlepszej jakości Zł. 12.—

WYROBY KOSZYKARSKIE - FOTELE
ŁÓŻECZKA dziecięce - WALIZY -
KOSZE podróżne

ZABAWKI

SZTUKA LUDOWA -- KILIMY
Ludwik Hegedűs

Lwów

Filja: Hałicka 5. Kopernika 11.
tel. 30-32 427 tel. 26-09

KAFLE

szamotowe ogniotrwałe na piece i kuchnie.

Pieca kafłowe przenośne i stałe polecają

ZAKŁADY CERAMICZNE „HALIS”

Oddział we Lwowie 3-go Maja 11, 404

w podwórzu — (Fabryka w Tłuszczu).

FABRYKA GIPSU

Józefy Franz & Synowie

poleca

najprzedniejszej jakości

GIPS BUDOWLANY

zastępujący w zupełności gips sztukatorski — ceny konkurencyjne niskie

Listopada 97 — tel. 89-76.

Specjalista chorób kobiecych
operator i akuszer

Dr. JAN KILAR

ordynuje przez cały dzień 223

Lwów, ul. Leona Sapiehy 89

Telefon Nr. 51-62.

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych

Dr. I. PENNER

Lwów, Legionów 35, Pasaż Fellerów 1. II. p.

telef. 88-98, ordynuje od 3—6. 329

Specjalista chorób kobiecych i akuszer

Dr. J. Schwieger

Lwów, Sobieskiego 9. - Tel. 31-90

przyjmuje całodziennie. 230

Operator - urolog

Dr. Bernard Rapaport

b. sekundariusz szpitala powszechnego
we Lwowie — ordynuje w chorobach pęcherza od 4—6 403

Lwów, Romanowicza 11 Telefon 42-89

Wszelkie płótna fabryki

BRACIA CZECZOWICZKA

w Andrychowie 378

sprzedaje detalicznie

M. Ewald Lwów

Sobieskiego 5

Ostrzeżenie.

Gdy kupujesz cukierki „LEŚNE” na wagę, żądać wyraźnie tylko z napisem „LEŚNE”, gdyż prawdziwe cukierki „LEŚNE” mają na każdej sztuce napis „LEŚNE”. Bez napisu lub z luźnym napisem są naśladownictwem, przed którym ostrzegamy! Sprzedających cukierki podobne zamiast „LEŚNE” ścigać będziemy sądownie. Fabryka cukierków leśnych A. RAUCH, Lwów, plac Bilczewskiego 3. 456